973 ـ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پىشىن نامىزى ئوقۇشنىڭ ھۆكمى

سۇئال

مەن بەزى ئىمامىلاردىن تاۋەندىكى ئىچ خىل شەرت ئاستىدا جۈمە نامىزىنىڭ ئىككى رەكئەت پەرزىدىن كېيىن تۆت رەكئەت پىشىن نامىزىنىڭ پەرزىنى ئاۋۇش كېرەك، دېگەن پەتىۋانى ئاڭلىدىم. 1- . ئەگەر بىز سەپدى ئارەبىستانىدىن يىراق بولساق. 2- . ئەگەر بىز ئىسلام دۆلىتىدە ياشىمىساق. 3- ياكى ئەگەر بىزنىڭ ھۆكۈمىتىمىز ئىسلامىي ھاكىمىيەت بولمىسا. سوئالىمغا سەمىمىي جاۋاب بەرگەن بولسىڭىز، بىزنىڭ دىيارىمىزدا ياشقا چوڭلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇنداق قىلىۋاتىدۇ، لېكىن مەن بۇ توغرىدا ئىزدەنگەن بولساممۇ ئۇنىڭغا دائىر بىرەرمۇ ھەدىس تاپالمىدىم.

تەپسىلى جاۋاپ

جاۋاب:

مەدھىيە ئاللاھقا خاستۇر.

جۈمەدىن كېيىن پىشىن نامىزى ئاۋۇش بەزى ئالىملارنىڭ ئىجتىھادىي كۆز قارىشى بولۇپ، بۇنىڭ مەككىدىن يىراق بولۇش-بولماسلىق ، ئىسلامى دۆلەت بولۇش ياكى بولماسلىق ۋە خىلافەتنىڭ بولۇش بولماسلىقى بىلەن ئالاقىسى يوق . ئەلى سۈننە ۋەلجاما ئەگە نسبەتەن خىلافەتنىڭ بولۇش- بولماسلىقى ۋە خەلىفىنىڭ بۇيرۇقى جۈمە نامىزى ئاۋۇشنىڭ شەرتى ئەمەس. (فەتۋا ئال لەجنە ئال ئىلمى8/187)

بۇ توغرىدا يېتەرلىك مەلۇماتقا ئىگە ئەمەس، ۋەياكى مەلۇماتقا ئىگە بولۇش پۈرسىتى بولمىغان ، سىز ئىيتقاندەك " ئىمام" دەپ ئىتىلىپ كېلىۋاتقان ئاشۇ كىشىلەرنىڭ " جۈمەدىن كېيىن پىشىن نامىزى ئاۋۇش كېرەك" دېگەن سۆزىگە بىز مەشھۇر ئالىملارنىڭ سۆزى بىلەن جاۋاب بېرىمىز. ئالىملار ئەگەر بىر كىشى جۈمە نامىزىنى ئاۋۇغان بولسا ئۇنىڭ يەنە پىشىن نامىزى ئاۋۇشنىڭ شەرئىتتە ھېچقانداق ئارنى يوق ئىكەنلىكىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. . ئەگەر بىرەرى جۈمە نامىزىنى ئۆتۈپ قېلىش سەۋەبىدىن، ياكى جۈمە نامىزىنىڭ كېسەللىك ياكى سەپەردە بولۇشى دېگەندەك سەۋەبلەر تۈپەيلىئۇنىڭغا پەرز بولمىغانلىقى بىلەن جۈمەنى ئاۋۇمىغان بولسا پىشىن نامىزىنى ئاۋۇشى زۆرۈر. ھېچقانداق دىنى كىتابلاردا پەيغەمبەر سەللەللاھۇ ئەيھى ۋەسەللەمنىڭ ۋە ياكى ساھابىلىرىنىڭ جۈمە نامىزىدىن كېيىن پىشىن ئاۋۇقۇشى قەيت قىلىنمىغان. ئەگەر شۇنداق قىلغان بولسا چوقۇم ئۇ توغرىدا ھەدىس ۋەياكى ساھابىلارنىڭ كۆز قارىشى خاتىرلەنگەن بولاتتى.

(ئىبادەتنى چىن ئىخلاس تەۋرەنمەس ئەقىدە بىلەن پەيغەمبىرىمىزنىڭ سۈننىتىگە مۇۋاپىق ھالدا قىلىش تەۋسىيە قىلىنغان بولۇپ، ئىبادەتنىڭ قوبۇل بولىشىدا، ئىككىلىپ ۋەياكى شەكلىنىپ ،ئۇ بولسا بولار،بولمىسا ئۇنىڭ ئورنىغا بۇ بولار دېگەندەك، مىسالغا ئالساق ئېھتىياتى پىشىن گە ئوخشاش ئەمەللەرنىڭ كۆندىلىك ئىبادەتلىرىمىزدە يۈز بېرىپ قىلىشىدىن ھەرەز قىلىشىمىز لازىم. مۇسۇلمان ئىبادەتنى رەببىم چوقۇم قوبۇل قىلىدۇ دېگەن ئىشەنچ ۋە ئۈمۈت بىلەن ئادا قىلىشى تەۋسىيە قىلىنىدۇ، چۈنكى شۇنداق قىلغاندا ئىبادەتنىڭ ھەقىقى لەززىتىنى تېتىيالايدۇ.دېمەك؛ جۈمە نامىزىنى ئادا قىلغان كىشى، جۈمە نامىزىدىن كېيىن

پىشىن نامىزى ئادا قىلىشقا بۇيرۇلمايدۇ.ـ م ـ)

ئاللاھ ھەممىدىن ياخشى بىلگۈچىدۇر.